

Meldcode? Meldplicht? Verplicht!

Stichting School & Veiligheid ondersteunt scholen
bij het bevorderen van een sociaal veilig klimaat.

Stichting School & Veiligheid
Zwarte Woud 2, 3524 SJ Utrecht
030 - 285 65 31
info@schoolenveiligheid.nl
www.schoolenveiligheid.nl

Praktijksituaties meldcode

De gymdocent maakt zich zorgen om een leerling. Hij ziet geregeld wat schaafwonden en blauwe plekken op de schouders van de leerling. Hij vermoedt dat de leerling thuis geslagen wordt.

Een leerling vertelt vaker in de klas over de pornofilms die hij thuis samen met zijn ouders bekijkt.

Een leerling vraagt aan een docente of zij een plekje voor hem weet waar hij een nachtje kan slapen. Hij wil liever niet naar huis, omdat zijn oom bij hen slaapt. Als hij er is, komt hij 's avonds bij hem in bed liggen.

Een leerling is erg teruggetrokken en haar leerresultaten lopen schrikbarend terug. Als haar mentor hierover een gesprek met haar begint, blijkt dat ze thuis bang is. Haar ouders hebben veel ruzie en schreeuwen voortdurend, ook tegen haar.

Een conciërge betrapt een leerling aan het eind van een schooldag omdat hij zich wil laten insluiten op school. Als de conciërge de vijftienjarige jongen vraagt naar het waarom, vertelt de jongen dat hij door zijn vader met geweld het huis uit is gezet. De jongen heeft geen slaapplek, durft niet meer naar huis en zwerft al een week op straat.

Praktijksituaties meldplicht

Leerlingen vertellen dat een docent tijdens zijn les zijn beamer vergat uit te schakelen. De leerlingen kregen een toets en intussen keek de docent naar afbeeldingen met kinderporno.

Een ouder vertelt het volgende: Een medewerker van de school verzorgde een kniewond van zijn zoon. Tijdens zijn handelingen aaide deze medewerker over het geslachtsdeel van de zoon met de woorden: "jongen, als je hier maar geen pijn hebt."

Een leerling vertelt dat een docent tijdens de werkweek in het washok haar borsten en billen aanraakte.

Volgens geruchten zou een collega een relatie hebben met een minderjarige leerling.

Een boze ouder laat de Whatsapp-gesprekken zien tussen haar zoon en zijn mentor. Het bespreekbaar maken van homoseksuele gevoelens en een uitnodiging van de mentor om naar zijn huis te komen om te oefenen, maakt de ouder razend.

Meldplicht

Bij seksueel misbruik in het onderwijs

Wat staat in de wet?

De *Wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs* (sinds 1999) wordt ook wel de Meld-, overleg- en aangifteplicht genoemd. Deze wet verplicht alle medewerkers die het vermoeden hebben van, of informatie krijgen over, een mogelijk zedendelict door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling onmiddellijk door te geven aan het bevoegd gezag.

Wat is het doel van de wet?

Doel van de wet is te voorkomen dat zedendelicten door scholen intern worden opgelost, met als mogelijk gevolg dat die medewerker op dezelfde school of elders opnieuw een zedendelict pleegt.

Wat zijn zedenmisdrijven?

- ontucht;
- aanranding;
- verkrachting;
- grooming;
- schennis van eerbaarheid;
- kinderporno bezitten, bekijken of verspreiden;
- een seksuele relatie met een minderjarige.

Voor welke situaties geldt de wet?

De handelingen moeten hebben plaatsgevonden tussen een medewerker van de onderwijsinstelling en een minderjarige leerling, binnen of in samenhang met de schoolsituatie.

Wie moet het melden?

Elke medewerker van de school is meldplichtig. Daaronder vallen niet alleen personeelsleden, maar ook personen die buiten dienstverband werkzaamheden verrichten voor de school, zoals stagiairs, schoonmaakpersoneel, uitzendkrachten en vrijwilligers. Ook de interne vertrouwenspersoon is meldplichtig.

Waar moet het gemeld worden?

Bij het bevoegd gezag van de school. Het bevoegd gezag overlegt vervolgens met de vertrouwensinspector en doet aangifte bij politie of justitie.

Procesgang

1

Een medewerker van een onderwijsinstelling heeft het vermoeden van of informatie over een zedendelict, gepleegd door een medewerker van de school jegens een minderjarige leerling.

2

De medewerker meldt dit aan het bevoegd gezag.

3

Het bevoegd gezag overlegt met de vertrouwensinspector.

4

Er is een redelijk vermoeden van een strafbaar feit.

5

Het bevoegd gezag informeert (ouders van) klager en aangeklaagde dat aangifte wordt gedaan.

6

Het bevoegd gezag doet aangifte bij justitie of politie.

Meer informatie:

- Vertrouwensinspector: 0900 111 3 111
- Folder *Wet bestrijding seksueel misbruik en seksuele intimidatie in het onderwijs*, www.huiselijkgeweld.nl

Meldcode

Bij huiselijk geweld en kindermishandeling

Wat staat in de wet?

De wet *Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling* (sinds 2013) verplicht beroepskrachten, ook onderwijspersoneel, om een vijfstappenplan te gebruiken als ze het vermoeden hebben van kindermishandeling en/of huiselijk geweld.

Wat is het doel van de wet?

Doel van de wet is leerlingen die te maken hebben met een vorm van geweld of mishandeling in de thuissituatie, passende hulp te bieden, zodat een einde komt aan de bedreigende situatie.

Voor welke situaties geldt deze wet?

Voor misbruiksituaties in de privésfeer en voor situaties in de huiselijke sfeer.

Hoe werkt de meldcode?

De meldcode bestaat uit vijf stappen. De stappen zijn hiernaast beschreven.

Voor wie geldt de meldcode?

Elke medewerker van de onderwijsinstelling moet zich aan de meldcode houden.

Wie moet het stappenplan uitvoeren?

De school doet er goed aan om een aparte aandachtsfunctionaris voor de meldcode aan te wijzen bij wie de meldingen binnenkomen. Een mogelijke kandidaat hiervoor is de leerlingbegeleider, een lid van het zorgadvies-team of een schoolmaatschappelijk werker, maar niet de interne vertrouwenspersoon.

Wat doet de aandachtsfunctionaris?

De aandachtsfunctionaris bewaakt de interne procedure en zorgt ervoor dat deze kwalitatief goed verloopt. Een medewerker kan de signalen bij de aandachtsfunctionaris neerleggen, die vervolgens – als dat nodig is – de stappen 2 tot en met 5 doorloopt.

Stappenplan

1

In kaart brengen van signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling.

2

Collegiale consultatie en zo nodig raadplegen van Veilig Thuis.

3

Gesprek met de leerling en/of ouder(s), afhankelijk van leeftijd en situatie.

4

Met behulp van een afwegingskader bepalen of er sprake is van acute of structurele onveiligheid. Bij twijfel altijd Veilig Thuis raadplegen.

5

Bij acute of structurele onveiligheid: altijd melden bij Veilig Thuis. Daarnaast is zelf hulp verlenen of organiseren ook mogelijk.

Elke organisatie, dus ook een school, kan het meldcode-stappenplan verder uitwerken, specifiek voor de eigen onderwijspraktijk.

Meer informatie:

- Brochure *Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in het voortgezet onderwijs*, www.nji.nl
- Brochure *Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling in het middelbaar beroepsonderwijs*, www.nji.nl
- Veilig Thuis, www.vooreenveiligthuis.nl, 0800 – 2000 (gratis en 24/7 bereikbaar)
- Rijksoverheid, www.meldcode.nl
- Afwegingskader, www.augeo.nl

Meldcode versus Meldplicht

Elke medewerker van een onderwijsinstelling is wettelijk verplicht bij signalen en of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling een stappenplan te volgen. En elke medewerker van een onderwijsinstelling is ook wettelijk verplicht bij vermoeden van seksueel misbruik door een medewerker jegens een minderjarige leerling melding te doen bij het bevoegd gezag.

Deze folder geeft u informatie over hoe te handelen als u een vermoeden heeft van deze ongewenste situaties. In het stappenplan *Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling* en de procesgang *Meldplicht zedendelicten*, wordt duidelijk uiteen gezet wat u moet doen. Beide wetten worden hiernaast uitvoerig beschreven.

De school moet een veilige omgeving zijn waar leerlingen met plezier naar toe gaan. U draagt uw steentje daar toch ook toe bij?

Meer informatie over de meldcode en meldplicht vindt u op www.schoolenveiligheid.nl.
Wilt u liever een persoonlijk gesprek, bel dan naar de helpdesk 030 – 285 66 16
(schooldagen 9.00 – 16.00 uur) of stuur een e-mail naar helpdesk@schoolenveiligheid.nl.

VO

MBO

Voor huiselijk
geweld en
kindermishandeling

Meldcodes?

Meldplicht?

Voor zedendelicten in
het onderwijs

Verplicht!